

NOWY WIELKI EGZAMIN

Test całoroczny

Imię i nazwisko

Numer ucznia w dzienniku

Klasa

Instrukcja dla ucznia

- ✓ Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych stronach jest wydrukowanych 18 zadań.
- ✓ Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
- ✓ Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
- ✓ Rozwiązania zadań zapisuj bezpośrednio w teście. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kołkiem i zaznacz inną odpowiedź.
- ✓ Pisz czytelnie i starannie. Pomyłki przekreślaj.
- ✓ Na wykonanie wszystkich zadań masz 90 minut.

Powodzenia!

Lektury obowiązkowe dla klasy VII i VIII

- 1) Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*
- 2) Aleksander Fredro, *Zemsta*
- 3) Jan Kochanowski, wybór fraszek, pieśni i trenów, w tym tren I, V, VII i VIII
- 4) Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*
- 5) Ignacy Krasicki, *Żona modna*
- 6) Adam Mickiewicz, *Reduta Ordona*, *Śmierć Pułkownika*, *Świtezianka*, *Dziady* część II, wybrany utwór z cyklu *Sonety krymskie*, *Pan Tadeusz* (całość)
- 7) Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Książę*
- 8) Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis*, *Latarnik*
- 9) Juliusz Słowacki, *Balladyna*
- 10) Stefan Żeromski, *Szyfrowe prace*
- 11) Sławomir Mrożek, *Artysta*
- 12) Melchior Wańkowicz, *Ziele na kraterze* (fragmenty), *Tędy i owędy* (wybrany reportaż)

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania od 1. do 9.

Ani w słownikach, ani w encyklopediach nie znalazłem definicji sztuki życia, równocześnie jednak wydaje mi się, że kilka tysięcy książek, które mam pod ręką, o niczym innym właściwie nie traktuje. Klasyczny przykład tematu, do którego wszystko się odnosi, a dotknąć go prawie niepodobna. Powietrze. I nieomalże jak powietrze daje się badać; najłatwiej zauważyć jego brak lub nadmiar: duszny, przepełniony pokój albo wichura. A rzecz także i w tym, że nie istnieje jeden tylko wzorzec, jeden sposób życia, o którym wolno by powiedzieć, że jest sztuką. Sztuka życia, podobnie jak sztuka w ogóle, jest sprawą epoki, zwyczaju i wyobrażeń. Równie dobrze, jak z całkiem odwrotnej strony – przekonań, możliwości i charakteru. Sztukę życia uprawiamy bowiem zawsze, wszędzie i wszyscy. Nie wszyscy jednak i nie zawsze uprawiamy ją dobrze. Po chwili zastanowienia zrozumiemy, że to naturalne. [...]

Sztuka życia jest wprawdzie bardzo trudna do zdefiniowania, jakoś jednak ogólnie opisać ją umiemy. A więc na ogół uważamy, że sztukę życia posiadał ten, kto w bardzo różnych, niekiedy przeciwstawnych okolicznościach potrafił zachować swoją pozycję. [...] Ale też sztuka życia lub jej brak objawia się najpełniej nie w pomyślności, ale właśnie w klęsce. Co prawda możemy powiedzieć, że sztuka życia nie powinna do klęski dopuszczać, ale to, niestety, zupełna utopia. Jesteśmy po prostu w ogromnej większości naszych poczynąń zdani na przypadek całkiem od nas niezależny. To i owo możemy przewidzieć, ale jest to część bardzo mizerna. [...] Nie możemy tak opanować sztuki życia, aby mogła nas zabezpieczyć przed niespodziankami losu, ale możemy w sobie wykształcić postawę, która pomoże nam znieść jego okrutne kaprysy.

Piotr Kuncewicz, *Sztuka życia*, [w:] ... i Ty bądź artystą,
Krajowa Agencja Wydawnicza, Warszawa 1982, s. 51–58.

Zadanie 1. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe.

Sztukę życia uprawiamy wszyscy, ale – według autora – nie wszyscy robimy to dobrze.	P	F
Autor uważa, że właściwie uprawiana sztuka życia pozwala unikać życiowych niepowodzeń.	P	F

Zadanie 2. (0–1)

Oceń, które z podanych zdań jest prawdziwe. Wybierz P przy zdaniu prawdziwym.

1.	Wszystkich ludzi obowiązuje wyłącznie jeden prawidłowy wzorzec życia.	P
2.	Sztukę życia można opisać, ale trudno ją zdefiniować.	P
3.	Literatura bardzo rzadko odwołuje się do spraw związanych ze sztuką życia.	P

Zadanie 3. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Tekst Piotra Kuncewicza porusza zagadnienia związane z problematyką

- A. egzystencjalną.
- B. artystyczną.
- C. polityczną.
- D. religijną.

Zadanie 4. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A, B lub C.

W wypowiedzeniu *Ani w słownikach, ani w encyklopediach nie znalazłem definicji sztuki życia, równocześnie jednak wydaje mi się, że kilka tysięcy książek, które mam pod ręką, o niczym innym właściwie nie traktuje* podkreślone sformułowanie oznacza, że autor

A.	jest głęboko przekonany o słuszności swojej opinii.
B.	ma absolutną pewność co do prawdziwości wyrażonego sądu.
C.	chce zaznaczyć pewną ostrożność w formułowaniu swojego przekonania.

Zadanie 5. (0–1)

Podkreśl wyraz, który różni się od pozostałych słów w ramce sposobem akcentowania.

<i>uprawia</i>	<i>uprawianie</i>	<i>uprawiamy</i>	<i>uprawialiśmy</i>
----------------	-------------------	------------------	---------------------

Zadanie 6. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A, B lub C.

Wszystkie wyrazy rozpoczynające się głoską dźwięczną to

A.	<i>epoka, sztuka, definicja.</i>
B.	<i>klęska, utopia, powodzenie.</i>
C.	<i>okoliczności, życie, wichura.</i>

Zadanie 7. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W wypowiedzeniu *Po chwili zastanowienia zrozumiemy, że to naturalne* podkreślone części mowy to w kolejności

- A. przyimek, czasownik, partykuła, spójnik.
- B. przyimek, rzeczownik, spójnik, zaimek.
- C. zaimek, czasownik, partykuła, zaimek.
- D. zaimek, rzeczownik, spójnik, partykuła.

Zadanie 8. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Reczownik będący wyrazem pochodnym od czasownika *chodzić* to

- A. *chodzący*.
- B. *chodzenie*.
- C. *wychodzić*.
- D. *przechodzić*.

Zadanie 9. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Wypowiedzenie *Sztukę życia posiadał ten, kto potrafił zachować swoją pozycję* jest zdaniem złożonym z podrzędnym

- A. dopełnieniowym.
- B. okolicznikowym.
- C. przydawkowym.
- D. podmiotowym.

Zadanie 10. (0–2)

Na życie niektórych bohaterów literackich wpłynął świat fantastyczny. Uzupełnij tabelę w taki sposób, aby każdemu bohaterowi z lektury obowiązkowej został przypisany odpowiedni przykład ingerencji świata fantastycznego.

	Bohater	Przykład ingerencji świata fantastycznego
a)		Zwabiony przez nimfę wodną uległ jej urokowi, dopuścił się zdrady i został za to srogo ukarany.
b)	hrabia Kirkor	
c)		Bogaty i bardzo skąpy właściciel kantoru stał się dobrym i hojnym człowiekiem po tym, jak nawiedziły go duchy.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania od 11. do 13.

Leopold Staff

Most

Nie wierzyłem
 Stojąc nad brzegiem rzeki,
 Która była szeroka i rwista¹,
 Że przejdę ten most,
 Spleciony z cienkiej, kruchej trzciny
 Powiązanej łykiem².
 Szedłem lekko jak motyl
 I ciężko jak słoń,
 Szedłem pewnie jak tancerz
 I chwiejnie jak ślepiec.
 Nie wierzyłem, że przejdę ten most,
 I gdy stoję już na drugim brzegu,
 Nie wierzę, że go przeszedłem.

Barbara Kryda,
Krajobraz poezji polskiej. Antologia,
 WSiP, Warszawa 1989, s. 242.

¹ rwisty – rwący, wartki

² łyko – tkanka roślinna drzew i krzewów przewodząca wodę i inne substancje organiczne

Zadanie 11. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe.

W wierszu Leopolda Staffa <i>Most</i> podmiot liryczny snuje refleksję na temat własnego życia.	P	F
Podmiot liryczny ocenia swoje życie z perspektywy wielu przeżytych lat.	P	F

Zadanie 12. (0–1)

Uzupełnij zdanie. Wybierz właściwe odpowiedzi spośród podanych.

Wiersz Leopolda Staffa jest przykładem liryki A/B, ponieważ podmiot liryczny C/D.

A. pośredniej

B. bezpośredniej

C. mówi wprost o swoich rozterkach, uczuciach i myślach

D. wyraża swoje uczucia przez opis pewnego zjawiska

Zadanie 13. (0–1)

Oceń, czy poniższe informacje dotyczące funkcji środków stylistycznych zastosowanych w wierszu są prawdziwe. Wybierz P, jeśli informacja jest prawdziwa, lub F – jeśli jest fałszywa.

Środek stylistyczny	Funkcja	P	F
porównania <i>Szedłem lekko jak motyl</i> <i>I ciężko jak słoń,</i> <i>Szedłem pewnie jak tancerz</i> <i>I chwiejnie jak ślepiec</i>	obrazują postawę człowieka wobec zmienności i niepewności losu		
symbol <i>most,</i> <i>Spleciony z cienkiej, kruchej trzciny</i> <i>Powiązanej łykiem</i>	pokazuje, że człowiek w swoim życiu przechodzi przez wiele niestabilnych mostów, co wiąże się z dużym niebezpieczeństwem		

Zadanie 14. (0–2)

Przeczytaj poniższe teksty, a następnie odpowiedz na pytanie.

Jan Kochanowski
O żywocie ludzkim

Fraszki to wszystko, cokolwiek myślemy,
Fraszki to wszystko, cokolwiek czyniemy;
Nie masz na świecie żadnej pewnej rzeczy,
Próżno tu człowiek ma co mieć na pieczy.
Zacność, uroda, moc, pieniądze, sława,
Wszystko to minie jako polna trawa [...].

Jan Kochanowski, *Fraszki. Pieśni. Treny*,
Wydawnictwo Zielona Sowa, Kraków 2006, s. 7.

Jan Sztaudynger
W chwili upadku ducha

I na co mi jakaś tam wieczność,
Już życie przeżyć to smutna konieczność!

Jan Sztaudynger, *Piórka prawie wszystkie*,
Wydawnictwo Literackie, Kraków 2007, s. 517.

Jak poeci przedstawiają życie? Odpowiedz na podstawie wybranej fraszki. Nie cytuj.

.....

.....

.....

Zadanie 15. (0–1)

Spośród podanych sformułowań zaznacz wszystkie te, które są cechami gatunkowymi fraszki.

- ☐ krótki utwór prozatorski
- ☐ różnorodna tematyka
- ☐ obecność didaskaliów
- ☐ często żartobliwa tonacja
- ☐ utwór wierszowany
- ☐ gatunek poezji żałobnej
- ☐ utwór o charakterze moralizatorskim
- ☐ wielowątkowa fabuła
- ☐ często kończy się puentą
- ☐ realizm łączy się z treściami fantastycznymi

Zadanie 16. (0–2)

a) Podaj autora i tytuł utworu, z którego pochodzi poniższy fragment.

[...] stał na balkonie, tuż koło olbrzymich ognisk, podobny z dołu do małego, czarnego punkciku. [...] Czuł on coś takiego, co czuje szczuty zwierz, gdy wreszcie schroni się przed pogonią na jakiejś niedostępnej skale lub w pieczarze. Nadszedł nareszcie dla niego czas spokoju. Poczucie bezpieczeństwa napełniło jakąś niewysłowioną rozkoszą jego duszę. Oto mógł na tej skale po prostu uragać dawnemu tułactwu, dawnym nieszczęściom i niepowodzeniom. Był on naprawdę jak okręt, któremu burza łamała maszty, rwała liny, żagle, którym rzucała od chmur na dno morza, w który biła falą, pluła pianą – a który jednak zawinął do portu. [...] Na nowe zaś drogi życia miał także na piersiach swoją książkę, którą od czasu do czasu przyciskał ręką, jakby w obawie, by mu i ona nie zginęła...

Autor:

Tytuł:

b) Czy wspomniane w tekście zawinięcie do portu okazało się dla bohatera definitywnym końcem jego życiowej tułaczki? Uzasadnij swoją odpowiedź.

.....

.....

.....

.....

Obejrzyj ilustrację i wykonaj zadanie 17.

Fot. Shutterstock

Pieter Bruegel Starszy, *Żniwa*, olej na desce, 1565 r.

Zadanie 17. (0–1)

Uzasadnij, że poniższa opinia jest odpowiednim komentarzem do obrazu *Żniwa*.

Pieter Bruegel Starszy przedstawił na obrazie żniwiarzy, wskazując na harmonię między obowiązkiem a wytchnieniem, koniecznością a przyjemnością.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 18. (0-20)

Napisz recenzję wybranej lektury obowiązkowej, którą – według Ciebie – każdy powinien przeczytać. Twoja praca powinna liczyć przynajmniej 200 słów.

Brudnopis

NOWY WIELKI EGZAMIN

Test całoroczny

Imię i nazwisko

Numer ucznia w dzienniku

Klasa

Instrukcja dla ucznia

- ✓ Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych stronach jest wydrukowanych 18 zadań.
- ✓ Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
- ✓ Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
- ✓ Rozwiązania zadań zapisuj bezpośrednio w teście. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kołkiem i zaznacz inną odpowiedź.
- ✓ Pisz czytelnie i starannie. Pomyłki przekreślaj.
- ✓ Na wykonanie wszystkich zadań masz 90 minut.

Powodzenia!

Lektury obowiązkowe dla klasy VII i VIII

- 1) Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*
- 2) Aleksander Fredro, *Zemsta*
- 3) Jan Kochanowski, wybór fraszek, pieśni i trenów, w tym tren I, V, VII i VIII
- 4) Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*
- 5) Ignacy Krasicki, *Żona modna*
- 6) Adam Mickiewicz, *Reduta Ordona*, *Śmierć Pułkownika*, *Świtezianka*, *Dziady* część II, wybrany utwór z cyklu *Sonety krymskie*, *Pan Tadeusz* (całość)
- 7) Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Książę*
- 8) Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis*, *Latarnik*
- 9) Juliusz Słowacki, *Balladyna*
- 10) Stefan Żeromski, *Szyfrowe prace*
- 11) Sławomir Mrożek, *Artysta*
- 12) Melchior Wańkowicz, *Ziele na kraterze* (fragmenty), *Tędy i owędy* (wybrany reportaż)

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania od 1. do 9.

Ani w słownikach, ani w encyklopediach nie znalazłem definicji sztuki życia, równocześnie jednak wydaje mi się, że kilka tysięcy książek, które mam pod ręką, o niczym innym właściwie nie traktuje. Klasyczny przykład tematu, do którego wszystko się odnosi, a dotknąć go prawie niepodobna. Powietrze. I nieomalże jak powietrze daje się badać; najłatwiej zauważyć jego brak lub nadmiar: duszny, przepełniony pokój albo wichura. A rzecz także i w tym, że nie istnieje jeden tylko wzorzec, jeden sposób życia, o którym wolno by powiedzieć, że jest sztuką. Sztuka życia, podobnie jak sztuka w ogóle, jest sprawą epoki, zwyczaju i wyobrażeń. Równie dobrze, jak z całkiem odwrotnej strony – przekonań, możliwości i charakteru. Sztukę życia uprawiamy bowiem zawsze, wszędzie i wszyscy. Nie wszyscy jednak i nie zawsze uprawiamy ją dobrze. Po chwili zastanowienia zrozumiemy, że to naturalne. [...]

Sztuka życia jest wprawdzie bardzo trudna do zdefiniowania, jakoś jednak ogólnie opisać ją umiemy. A więc na ogół uważamy, że sztukę życia posiadał ten, kto w bardzo różnych, niekiedy przeciwstawnych okolicznościach potrafił zachować swoją pozycję. [...] Ale też sztuka życia lub jej brak objawia się najpełniej nie w pomyślności, ale właśnie w klęsce. Co prawda możemy powiedzieć, że sztuka życia nie powinna do klęski dopuszczać, ale to, niestety, zupełna utopia. Jesteśmy po prostu w ogromnej większości naszych poczynąń zdani na przypadek całkiem od nas niezależny. To i owo możemy przewidzieć, ale jest to część bardzo mizerna. [...] Nie możemy tak opanować sztuki życia, aby mogła nas zabezpieczyć przed niespodziankami losu, ale możemy w sobie wykształcić postawę, która pomoże nam znieść jego okrutne kaprysy.

Piotr Kuncewicz, *Sztuka życia*, [w:] ... i Ty bądź artystą,
Krajowa Agencja Wydawnicza, Warszawa 1982, s. 51–58.

Zadanie 1. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe.

Autor uważa, że właściwie uprawiana sztuka życia pozwala unikać życiowych niepowodzeń.	P	F
Sztukę życia uprawiamy wszyscy, ale – według autora – nie wszyscy robimy to dobrze.	P	F

Zadanie 2. (0–1)

Oceń, które z podanych zdań jest prawdziwe. Wybierz P przy zdaniu prawdziwym.

1.	Sztukę życia można opisać, ale trudno ją zdefiniować.	P
2.	Literatura bardzo rzadko odwołuje się do spraw związanych ze sztuką życia.	P
3.	Wszystkich ludzi obowiązuje wyłącznie jeden prawidłowy wzorzec życia.	P

Zadanie 3. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Tekst Piotra Kuncewicza porusza zagadnienia związane z problematyką

- A. religijną.
- B. polityczną.
- C. artystyczną.
- D. egzystencjalną.

Zadanie 4. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A, B lub C.

W wypowiedzeniu *Ani w słownikach, ani w encyklopediach nie znalazłem definicji sztuki życia, równocześnie jednak wydaje mi się, że kilka tysięcy książek, które mam pod ręką, o niczym innym właściwie nie traktuje* podkreślone sformułowanie oznacza, że autor

A.	chce zaznaczyć pewną ostrożność w formułowaniu swojego przekonania.
B.	ma absolutną pewność co do prawdziwości wyrażonego sądu.
C.	jest głęboko przekonany o słuszności swojej opinii.

Zadanie 5. (0–1)

Podkreśl wyraz, który różni się od pozostałych słów w ramce sposobem akcentowania.

<i>uprawia</i>	<i>uprawianie</i>	<i>uprawiamy</i>	<i>uprawialiśmy</i>
----------------	-------------------	------------------	---------------------

Zadanie 6. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A, B lub C.

Wszystkie wyrazy rozpoczynające się głoską dźwięczną to

A.	<i>klęska, utopia, powodzenie.</i>
B.	<i>okoliczności, życie, wichura.</i>
C.	<i>epoka, sztuka, definicja.</i>

Zadanie 7. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W wypowiedzeniu *Po chwili zastanowienia zrozumiemy, że to naturalne* podkreślone części mowy to w kolejności

- A. zaimek, rzeczownik, spójnik, partykuła.
- B. zaimek, czasownik, partykuła, zaimek.
- C. przyimek, rzeczownik, spójnik, zaimek.
- D. przyimek, czasownik, partykuła, spójnik.

Zadanie 8. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Rzeczownik będący wyrazem pochodnym od czasownika *chodzić* to

- A. *przechodzić*.
- B. *wychodzić*.
- C. *chodzenie*.
- D. *chodzący*.

Zadanie 9. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Wypowiedzenie *Sztukę życia posiadał ten, kto potrafił zachować swoją pozycję* jest zdaniem złożonym z podrzędnym

- A. podmiotowym.
- B. przydawkowym.
- C. okolicznikowym.
- D. dopełnieniowym.

Zadanie 10. (0–2)

Na życie niektórych bohaterów literackich wpłynął świat fantastyczny. Uzupełnij tabelę w taki sposób, aby każdemu bohaterowi z lektury obowiązkowej został przypisany odpowiedni przykład ingerencji świata fantastycznego.

	Bohater	Przykład ingerencji świata fantastycznego
a)		Zwabiony przez nimfę wodną uległ jej urokowi, dopuścił się zdrady i został za to srogo ukarany.
b)	hrabia Kirkor	
c)		Bogaty i bardzo skąpy właściciel kantoru stał się dobrym i hojnym człowiekiem po tym, jak nawiedziły go duchy.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania od 11. do 13.

Leopold Staff
Most

Nie wierzyłem
Stojąc nad brzegiem rzeki,
Która była szeroka i rwista¹,
Że przejdę ten most,
Spleciony z cienkiej, kruchej trzciny
Powiązanej łykiem².
Szedłem lekko jak motyl
I ciężko jak słoń,
Szedłem pewnie jak tancerz
I chwiejnie jak ślepiec.
Nie wierzyłem, że przejdę ten most,
I gdy stoję już na drugim brzegu,
Nie wierzę, że go przeszedłem.

Barbara Kryda,
Krajobraz poezji polskiej. Antologia,
WSiP, Warszawa 1989, s. 242.

¹ rwisty – rwący, wartki

² łyko – tkanka roślinna drzew i krzewów przewodząca wodę i inne substancje organiczne

Zadanie 11. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe.

W wierszu Leopolda Staffa <i>Most</i> podmiot liryczny snuje refleksję na temat własnego życia.	P	F
Podmiot liryczny ocenia swoje życie z perspektywy wielu przeżytych lat.	P	F

Zadanie 12. (0–1)

Uzupełnij zdanie. Wybierz właściwe odpowiedzi spośród podanych.

Wiersz Leopolda Staffa jest przykładem liryki A/B, ponieważ podmiot liryczny C/D.

A. bezpośrednio
B. pośrednio

C. wyraża swoje uczucia przez opis pewnego zjawiska
D. mówi wprost o swoich rozterkach, uczuciach i myślach

Zadanie 13. (0–1)

Oceń, czy poniższe informacje dotyczące funkcji środków stylistycznych zastosowanych w wierszu są prawdziwe. Wybierz P, jeśli informacja jest prawdziwa, lub F – jeśli jest fałszywa.

Środek stylistyczny	Funkcja	P	F
symbol <i>most,</i> <i>Spleciony z cienkiej, kruchej trzciny</i> <i>Powiązanej łykiem</i>	pokazuje, że człowiek w swoim życiu przechodzi przez wiele niestabilnych mostów, co wiąże się z dużym niebezpieczeństwem	P	F
porównania <i>Szedłem lekko jak motyl</i> <i>I ciężko jak słoń,</i> <i>Szedłem pewnie jak tancerz</i> <i>I chwiejnie jak ślepiec</i>	obrazują postawę człowieka wobec zmienności i niepewności losu	P	F

Zadanie 14. (0–2)

Przeczytaj poniższe teksty, a następnie odpowiedz na pytanie.

Jan Kochanowski
O żywocie ludzkim

Fraszki to wszystko, cokolwiek myślemy,
Fraszki to wszystko, cokolwiek czyniemy;
Nie masz na świecie żadnej pewnej rzeczy,
Próżno tu człowiek ma co mieć na pieczy.
Zacność, uroda, moc, pieniądze, sława,
Wszystko to minie jako polna trawa [...].

Jan Kochanowski, *Fraszki. Pieśni. Treny*,
Wydawnictwo Zielona Sowa, Kraków 2006, s. 7.

Jan Sztaudynger
W chwili upadku ducha

I na co mi jakaś tam wieczność,
Już życie przeżyć to smutna konieczność!

Jan Sztaudynger, *Piórka prawie wszystkie*,
Wydawnictwo Literackie, Kraków 2007, s. 517.

Jak poeci przedstawiają życie? Odpowiedz na podstawie wybranej fraszki. Nie cytuj.

.....

.....

.....

Zadanie 15. (0–1)

Spośród podanych sformułowań zaznacz wszystkie te, które są cechami gatunkowymi fraszki.

- ☐ krótki utwór prozatorski
- ☐ różnorodna tematyka
- ☐ obecność didaskaliów
- ☐ często żartobliwa tonacja
- ☐ utwór wierszowany
- ☐ gatunek poezji żałobnej
- ☐ utwór o charakterze moralizatorskim
- ☐ wielowątkowa fabuła
- ☐ często kończy się puentą
- ☐ realizm łączy się z treściami fantastycznymi

Zadanie 16. (0–2)

a) Podaj autora i tytuł utworu, z którego pochodzi poniższy fragment.

[...] stał na balkonie, tuż koło olbrzymich ognisk, podobny z dołu do małego, czarnego punkciku. [...] Czuł on coś takiego, co czuje szczuty zwierz, gdy wreszcie schroni się przed pogonią na jakiejś niedostępnej skale lub w pieczarze. Nadszedł nareszcie dla niego czas spokoju. Poczucie bezpieczeństwa napełniło jakąś niewysłowioną rozkoszą jego duszę. Oto mógł na tej skale po prostu uragać dawnemu tułactwu, dawnym nieszczęściom i niepowodzeniom. Był on naprawdę jak okręt, któremu burza łamała maszty, rwała liny, żagle, którym rzucała od chmur na dno morza, w który biła falą, pluła pianą – a który jednak zawinął do portu. [...] Na nowe zaś drogi życia miał także na piersiach swoją książkę, którą od czasu do czasu przyciskał ręką, jakby w obawie, by mu i ona nie zginęła...

Autor:

Tytuł:

b) Czy wspomniane w tekście zawinięcie do portu okazało się dla bohatera definitywnym końcem jego życiowej tułaczki? Uzasadnij swoją odpowiedź.

.....

.....

.....

.....

Obejrzyj ilustrację i wykonaj zadanie 17.

Fot. Shutterstock

Pieter Bruegel Starszy, *Żniwa*, olej na desce, 1565 r.

Zadanie 17. (0–1)

Uzasadnij, że poniższa opinia jest odpowiednim komentarzem do obrazu *Żniwa*.

Pieter Bruegel Starszy przedstawił na obrazie żniwiarzy, wskazując na harmonię między obowiązkiem a wytchnieniem, koniecznością a przyjemnością.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 18. (0-20)

Napisz recenzję wybranej lektury obowiązkowej, którą – według Ciebie – każdy powinien przeczytać. Twoja praca powinna liczyć przynajmniej 200 słów.

Brudnopis

